

Vezetői összefoglaló

**Az EASO
éves jelentése
az EU 2018. évi
menekültügyi
helyzetéről**

2019. június 24.

Printed by Bietlot in Belgium

Kézirat lezárásának időpontja: 2019. június

Az alábbi információk esetleges felhasználásáért sem az EASO, sem pedig az EASO nevében eljáró más személy nem tehető felelőssé.

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2019

Print	ISBN 978-92-9476-746-2	doi:10.2847/850203	BZ-02-19-250-HU-C
PDF	ISBN 978-92-9476-647-2	doi:10.2847/96499	BZ-02-19-250-HU-N

Borítókép: © European Asylum Support Office, Austin Tufigno

© European Asylum Support Office, 2019

A többszörözés a forrás feltüntetésével engedélyezett.

Azokat a fényképeket és más anyagokat, amelyek szerzői jogait az EASO nem védi, közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától származó előzetes hozzájárulás birtokában lehet csak felhasználni vagy többszörözni.

Vezetői összefoglaló

**Az EASO
éves jelentése
az EU 2018. évi
menekültügyi
helyzetéről**

2019. június 24.

A vezetői összefoglaló fejezetei

Vezetői összefoglaló.....	3
Uniós szintű fejlemények	4
Nemzetközi védelem az EU+-ban	8
Fontos tagállami szintű fejlemények.....	15
A KEMR működése	17

Vezetői összefoglaló

Bevezetés

Az Európai Unió 2018. évi menekültügyi helyzetéről szóló éves EASO-jelentés átfogó képet ad a nemzetközi védelem területén európai szinten és a nemzeti menekültügyi rendszerek szintjén bekövetkezett fejleményekről. A legkülönbözőbb forrásokból merítő jelentés megvizsgálja a főbb statisztikai tendenciákat, és elemzi az EU+ országainak jogalkotásában, szakpolitikáiban, módszereiben, illetve nemzeti ítélkezési gyakorlatában bekövetkezett változásokat. Bár a jelentés a közös európai menekültügyi rendszer legfontosabb területeire helyezi a hangsúlyt, szükség szerint többször hivatkozik a tágabb értelemben vett migráció és az alapvető jogok helyzetére.

Uniós szintű fejlemények

A nemzetközi védelem területén 2018-ban jelentős fejleményekről érkeztek hírek az Európai Unióban.

Folytatódtak a az intézményközi tárgyalások a menekültügyi reformra irányuló javaslatokról. Az Európai Tanács 2017 decemberi célkitűzése szerint 2018 júniusáig ki kell alakítani az általános reformmal kapcsolatos álláspontot. Hét javaslat közül öt esetben jelentős előrelépés történt: **az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége, az Eurodac-rendelet, az áttelepítésről szóló uniós keretrendelet, a kvalifikációs rendelet és a befogadási feltételekről szóló irányelv** tekintetében a társjogalkotók a 2018. júniusi határidőig széles körű politikai megállapodásra jutottak. Mindazonáltal számos ellentmondásos kérdésben nézeteltérések maradtak fenn, és a tagállamok többsége fenntartásait fejezte ki azzal kapcsolatban, ha legalább egy menekültügyi reformra irányuló javaslat elfogadásra kerül, mielőtt minden javaslat elfogadásra készen állna, noha hasznos az egyes javaslatok külön-külön történő elfogadása. Azóta a technikai szinten elért előrelépés ellenére a Tanács nem tudott a **dublini rendelethez és a menekültügyi eljárásról szóló rendelethez** vonatkozóan közös álláspontot elfogadni; így a menekültügyi reform véglegesítése még nem történt meg. 2018-ban az Európai Parlament elfogadta a menekültügyi eljárásról szóló rendelethez vonatkozó álláspontját, ami azt jelenti, hogy a KEMR-hez kapcsolódó összes anyagra vonatkozóan álláspontot fogadott el. A menekültügyi reformra irányuló javaslatokkal kapcsolatos tárgyalások során az országok közötti fokozottabb szolidaritást és a közös felelősségérzetet hangsúlyozták a KEMR működésének és továbbfejlesztésének alapköveként.

Az Európai Bizottság az uniós jog helyes alkalmazásának biztosításával kapcsolatos felelősségével összhangban lépéseket tett a Bulgária, Magyarország, Lengyelország és Szlovénia ellen indított kötelezettségszegési eljárások keretében.

Az Európai Unió Bírósága 16 ítéletet hozott a dublini rendelethez, a menekültügyi eljárásról szóló irányelvhez és a kvalifikációs irányelvhez értelmező előzetes döntésre utalással kapcsolatban. A befogadási feltételekről szóló irányelvvel kapcsolatban nem hoztak döntést, bár két idevonatkozó ügy folyamatban van.

A KEMR működésének és továbbfejlesztésének alapköveként az országok közötti fokozottabb szolidaritást és a közös felelősségérzetet határozták meg.

Fontosabb megállapítások

Konkrétabban: az Európai Unió Bírósága elemezte a Dublin III. rendelet szerinti átvétel iránti kérelmek és visszavétel iránti kérelmek végrehajtásának technikai vonatkozásaival kapcsolatos kérdéseket, például a dublini eljárás különböző szakaszaiban alkalmazandó határidőket; a kérelmezők által a vallási meggyőződésükre, valamint a vallással összefüggő okok miatti üldöztetésre vonatkozó

állítások alátámasztása érdekében benyújtott bizonyítékokat; a menedékjog iránti kérelmek egyedi elbírálásának jelentőségét, amelyet a kérelmező személyes körülményeivel összefüggésben kell elvégezni; a kérelmezők kinyilvánított szexuális irányultságával kapcsolatos tények és körülmények értékelését; a kényszer áldozatául esett kérelmezők kiegészítő védelemre való jogosultságát, amennyiben a származási országukba való visszaküldésük esetén szándékosan megfoszthatják őket a megfelelő pszichológiai ellátástól, még abban az esetben is, ha a kényszer kockázata már nem áll fenn; az Egyesült Nemzetek Szervezetének a közel-keleti palesztin menekülteket segélyező hivatala (UNRWA) által regisztrált személyek kérelmeinek feldolgozását; a kiegészítő védelem összefüggésében felmerülő kizárási okokat; az ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező menekülteknek biztosított szociális ellátásokat; a biztonságos ország elvének alkalmazását; a másodfokú fellebbezésekkel kapcsolatos eljárások részletesebb meghatározását, valamint azoknak a kísérő nélküli kiskorúaknak a családgyejesítését, akik a kérelem benyújtását követően értékelésnek válnak nagykorúvá.

2018-ban folytatódott az európai migrációs stratégia végrehajtása, amelyet az európai migrációs stratégia megvalósításáról szóló bizottsági közlemény foglal össze. A 2018 folyamán bekövetkezett releváns fejlemények azt mutatják, hogy a menekültügy területén összehangolt erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy az eseti válaszokat tartós, időálló megoldások váltsák fel. Bár hosszú távú strukturális intézkedések kidolgozása is folyamatban van, a Bizottság számos azonnali intézkedést határozott meg a Földközi-tenger nyugati, középső és keleti része mentén felmerülő égető kérdések kezelésére, többek között a Marokkónak történő segítségnyújtást, a migránsok – elsősorban a legkiszolgáltatottabb

helyzetben lévő migránsok – líbiai körülményeinek javítását, valamint a görög szigeteken alkalmazott operatív munkafolyamatok további optimalizálását.

Görögországban...

Az intézkedések az uniós fogadóállomásokon biztosított életkörülmények javítására összpontosítottak, a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok szükségleteinek kielégítésére helyezett hangsúllyal.

Görögországban az uniós fogadóállomásokon alapuló koncepciót az EU–Törökország nyilatkozattal együtt hajtják végre, amelyben célként szerepel a Törökországból az EU-ba irányuló illegális migrációhoz az új tengeri és szárazföldi útvonalak létrehozásának megakadályozása. A folyamatos migrációs nyomásra és a visszaküldések alacsony számára tekintettel az uniós fogadóállomásokon alapuló koncepció kulcsszerepet töltött be a szigeteken fennálló helyzet stabilizálásában. Az intézkedések az uniós fogadóállomásokon biztosított életkörülmények javítására összpontosítottak, a kiszolgáltatott csoportok szükségleteinek kielégítésére helyezett hangsúllyal. Ezeket a törekvéseket a szárazföldi befogadási kapacitás növelése, valamint a kiskorúak számára kialakított nemzeti gyámügyi rendszerre vonatkozó új jogszabály egészítette ki. Ugyanakkor a szigetek túlszűfolttsága következtében jelentős nyomás nehezedett az infrastruktúrára, az egészségügyi szolgáltatásokra és a hulladékgazdálkodásra, miközben a migránsok és a lakosság egyes csoportjai közötti feszültségek fokozódtak.

2019 márciusában, az EU–Törökország nyilatkozat megkötése után három évvel a Bizottság közzétett egy jelentést, amelyben a végrehajtás három éve során elért eredményekről tájékoztatott.

Figyelemre méltó, hogy a Törökországból a görög szigetekre érkező irreguláris migránsok száma továbbra is 97%-kal alacsonyabb, mint a nyilatkozat hatályossá válását megelőző időszakban, míg a tengeren életüket veszített emberek száma drasztikusan csökkent. Ugyanakkor 2018 folyamán jelentősen megnőtt a Törökországból Görögországba irányuló irreguláris határátlépések száma a szárazföldön, a határt átlépő személyek hozzávetőleg fele török állampolgár volt. Ez azt jelzi, hogy fokozni kell a támogatást a határon. 2019 márciusára 20 292 szíriai menekültet telepítettek át Törökországból az EU+ országaiba, míg a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (AMIF) forrásaiból összesen 192 millió eurót különítettek el a Törökországból érkező szíriaiak legális befogadásának támogatására. Ezenfelül a 2016–2019 közötti időszakban a törökországi menekülteket támogató eszközön keresztül összesen 6 milliárd eurót folyósítottak, amelynek egyik fele uniós forrásokból, másik fele pedig az EU+ országainak egyedi nemzeti hozzájárulásaiból származott. A görög szigetekről Törökországba való visszaküldések megvalósítása során több előrelépésre van szükség.

Olaszországban...

Az uniós ügynökségek továbbra is támogatták az uniós fogadóállomásokon alapuló koncepciót, létszámtervüket a meglévő szükségleteknek megfelelően fogadták el.

Olaszországban az uniós ügynökségek továbbra is támogatták az uniós fogadóállomásokon alapuló koncepciót, létszámtervüket a meglévő szükségleteknek megfelelően fogadták el. 2018-ban az uniós fogadóállomásokon alapuló koncepció olaszországi megvalósításához többek között a másodlagos átvilágítás elvégzésével, orvosi segítségnyújtással, valamint interkulturális közvetítéssel járultak hozzá. Ezenfelül az EU pénzügyi támogatást nyújtott, valamint szakértőket rendelt ki az átvilágítás, a regisztráció, az azonosítás, valamint a migránsok tájékoztatása céljából.

2018 folyamán a Földközi-tengeren megmentett migránsok és menekültek partra szállítása a szolidaritással és a felelősségmegosztással kapcsolatos eszmecseréket eredményezett, és a partra szállításra, az első befogadásra, a regisztrációra és az áthelyezésre vonatkozó, szisztematikusabb és összehangoltabb uniós megközelítés kidolgozásához vezetett. E célból – a partra szállítás tekintetében 2018 nyarán megvalósított eseti megoldásokkal kapcsolatos tapasztalatok alapján – megfogalmazódott az ideiglenes megállapodások életbe léptetésének gondolata, amelyek áthidaló megoldást jelenthetnének az új dublini rendelet alkalmazásáig. Ezeket az ideiglenes megállapodásokat átlátható és fokozatos munkaterv keretében, a közös érdekek kölcsönös megértése alapján lehetne kidolgozni, ami biztosítaná, hogy az érintett tagállam részére a Bizottság, az uniós ügynökségek és más tagállamok operatív és hathatós segítséget nyújtsanak.

Az áttelepítés és a humanitárius befogadás kulcsfontosságú mechanizmust jelent, amely biztonságos és legális utat biztosít az EU+ országaiba a nemzetközi védelemre szoruló személyek számára, ugyanakkor enyhíti a jelentős számú

menekültet fogadó országokra nehezedő nyomást.

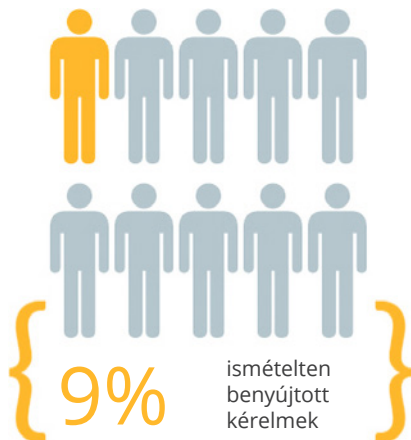
A 2015–2017 közötti időszakban a különböző uniós áttelepítési programok keretében összesen 27 800 személyt telepítettek át Európában, míg az új uniós áttelepítési rendszer keretében 20 uniós tagállam több mint 50 000 áttelepítési helyet ajánlott fel 2019. október végéig, így eddig ez a kezdeményezés az EU eddigi legnagyobb áttelepítési törekvése. 2019 márciusára ezekből az áttelepítések közül több mint 24 000 valósult meg. Az uniós áttelepítési rendszerrel együtt a nemzeti áttelepítési programoknak is van szerepük abban, hogy a védelemre szoruló egyének számára legális és biztonságos utat biztosítsanak. Végezetül a humanitárius befogadási programok – többek között az EU+ több országában végrehajtott, támogatási célú magánkezdeményezések – jelentős mértékben hozzájárulnak ugyanehhez a célhoz.

A partra szállításra vonatkozó, átlátható és fokozatos munkaterv keretében kidolgozott, a közös érdekek kölcsönös megértésén alapuló ideiglenes megállapodások biztosíthatnák, hogy a migrációs nyomásnak kitett tagállam részére a Bizottság, az uniós ügynökségek és más tagállamok operatív és hatható segítséget nyújtsanak.

Főbb
megállapítások

Ami az EU migrációs politikájának külső dimenzióját illeti, az EU 2018-ban folytatta a külső partnerekkel annak érdekében folytatott együttműködését, hogy egy alapvetően többoldalú, átfogó megközelítés keretében konstruktívan kezelje a migráció kérdését. Az e területen 2018-ban elért fontosabb eredmények a következők: további források elkülönítése az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért és a Külső Beruházási Alap keretébe tartozó programok céljára; az embercsempész hálózatok elleni küzdelem a bűnüldözési együttműködés javítását célzó operatív intézkedésekkel; a szabályos visszaküldés és visszafogadás előmozdítása a partnerországokkal folytatott párbeszéd keretében, valamint segítségnyújtás biztosítása a visszailleszkedéshez; a határigazgatás javítása a közös határok mindkét oldalán folytatandó közös műveletekre vonatkozó megállapodások aláírásával, képzésekkel és a szaktudás megosztásával; továbbá segítségnyújtás a menekültek és a migránsok külföldi védelméhez. Az EU migrációs politikájának külső dimenziójára vonatkozó további lépések többek között a következők: jogállásról szóló megállapodások kötése a nyugat-balkáni országokkal; új visszafogadási megállapodások kidolgozása harmadik országokkal, valamint a harmadik országokkal fennálló operatív partnerségek kiterjesztése a közös nyomozások, a kapacitásépítés és az összekötő tisztviselők cseréje területén.

Nemzetközi védelem az EU+-ban

Az EU+ országokban benyújtott nemzetközi védelem iránti 664 480 kérelem sorozatban harmadik éve csökkenést, ezúttal 10%-os csökkenést jelzett. Noha a kérelmek száma kifejezetten stabil maradt 2018 folyamán, az EU+ szintjén a relatív stabilitás mögött határozott ingadozás van a tagállamok és az egyes kérelmezők állampolgársága között.

Ami a statisztikai tendenciákat illeti, 2018-ban nemzetközi védelem iránt 664 480 kérelmet nyújtottak be az EU+ országokban, ami sorozatban harmadik éve csökkenést, ezúttal 10%-os csökkenést jelzett. Az összes kérelemnek mintegy 9%-a ismételten benyújtott kérelem volt. Az EU+ országokban benyújtott kérelmek száma 2014-hez hasonlóan alakult, amikor 662 165 kérelmet nyújtottak

be. Érdeemes megjegyezni, hogy noha a kérelmek száma kifejezetten stabil maradt 2018 folyamán, az EU+ szintjén a relatív stabilitás mögött határozott ingadozás van a tagállamok és az egyes kérelmezők állampolgársága között. Az EU külső határain a migrációs nyomás sorozatban harmadik éve csökkent. A Földközi-tenger nyugati térségében húzódó útvonalon a felderítések száma megugrott (több mint kétszeresére nőtt), megegyezett a Földközi-tenger keleti térségében húzódó útvonalon történt felderítések számával (amely mindkét esetben mintegy 57 000).

Az EU+-ban a három legfőbb származási ország Szíria (2013 óta) (13%), Afganisztán és Irak (7–7%) volt, 2018-ban együtt az összes kérelmezőnek több mint egy-negyedét (27%-át) tették ki.

Az első 10 származási állampolgárság között Pakisztán, Nigéria, Irán, Törökország (mindegyik 4%), Venezuela, Albánia és Grúzia (mindegyik 3%) volt megtalálható.

Az UNHCR közlése szerint a Szíriával szomszédos országokban – Irakban, Jordániában, Libanonban, Törökországban, Egyiptomban – és más észak-afrikai országokban a regisztrált szíriai menekültek száma 2018 végére elérte a mintegy 5,7 millió főt.

A korábbi évekhez hasonlóan 2018-ban a kérelmezők valamivel több mint kétharmada férfi, egyharmada pedig nő volt. A kérelmezők közel fele a 18 és 35 év közötti korosztályba tartozott, csaknem harmada pedig kiskorú volt.

2018-ban hozzávetőleg 20 325 kísérő nélküli kiskorú kért nemzetközi védelmet az EU+ országokban, ami 2017-hez viszonyítva drasztikus, 37%-os visszaesést jelez. 2017-hez hasonlóan a kísérő nélküli kiskorúaknak az összes kérelmezőhöz viszonyított aránya 3% volt. Az összes kérelemnek csaknem háromnegyedét mindössze öt EU+-országban nyújtották be: Németországban, Olaszországban, az Egyesült Királyságban, Görögországban és Hollandiában.

Ami a fogadó országokat illeti, 2018-ban a legtöbb menedékjog iránti kérelmet Németországban, Franciaországban, Görögországban, Olaszországban és Spanyolországban nyújtották be. Az EU+-ban benyújtott összes kérelem majdnem háromnegyedét ebben az öt országban adták be. A 2017-hez képest bekövetkezett 17%-os csökkenés ellenére sorozatban hetedik éve a legtöbb kérelem Németországhoz érkezett be (184 180).

Franciaországban a kérelmek száma negyedik éve nőtt, 2018-ban elérte a 120 425-öt, ami az eddig nyilvántartott legmagasabb szint Franciaországban. 2018-ban Görögország lett a harmadik az EU+-ban benyújtott kérelmek számát tekintve, a kérelmek száma ötödik éve, immár 66 965-re emelkedett. Jelentős változás volt megfigyelhető Olaszországban, ahol a kérelmek száma 53%-kal csökkent. Spanyolország megtartotta ötödik helyét, a kérelmek száma azonban a 2017. évi 36 605-ről 2018-ban 54 050-re emelkedett.

Ez rávilágít a fejezet elején említett fontos vegyes tendenciára: a kérelmek számának 2017 és 2018 közötti, összességében 11%-os csökkenése az összes EU+-országnak valamivel több mint a felében volt tapasztalható, míg ezen országok másik felében a kérelmek száma növekedett, egyes országokban pedig

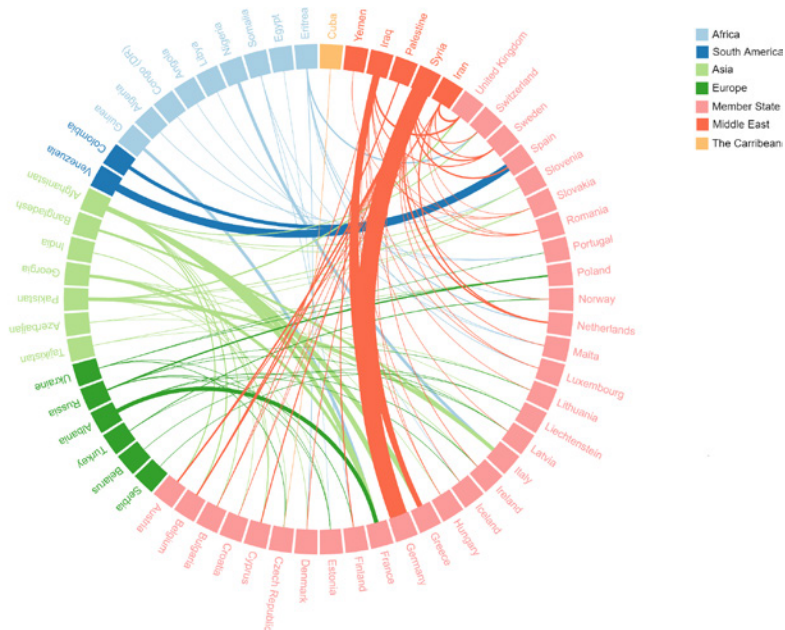
számottevő volt ez a növekedés. Az egy főre eső számok tekintetében az első öt fogadó ország **Ciprus, Görögország, Málta, Liechtenstein és Luxemburg** volt.

A legjelentősebb menekültáramlások – konkrétan a fogadó országokban biztosított kettős állampolgárságok – árnyaltabb képet adnak, mint a származási országok és a fogadó országok külön-külön történő figyelembevétele.

2018-ban a 10 legjelentősebb beáramlás Németországba, Franciaországba, Görögországba és Spanyolországba irányult. Olaszország nem szerepelt a 10 legjelentősebb beáramlást fogadó ország között annak ellenére, hogy összességében a negyedik legnagyobb fogadó ország; ez valószínűleg annak a következménye, hogy Olaszországban kevesebb országból nyújtottak be kérelmet, továbbá annak, hogy a kérelmek diverzifikálódtak.

A tíz legjelentősebb beáramlás hét állampolgárságot érintett, amelyek mindegyike szerepelt az első tíz származási állampolgárság között 2018-ban. A kérelmek számának általános csökkenése ellenére Németország a tíz legjelentősebb beáramlásból nem kevesebb mint hat állampolgárságú menekülteket fogadott: szíriaiakat, irakiakat, afgánokat, irániakat, nigériaiakat és törököket. A legjelentősebb beáramlások közül kettő Görögországba irányult (szíriaiak, illetve afgánok). Mind Spanyolország, mind Franciaország egyet fogadott a legjelentősebb beáramlásokból: Spanyolországba venezuelaiak (2018-ban ez volt a második legnagyobb beáramlás valamely EU+-országba), Franciaországba afgánok mentek. Az EU+-országok összességét tekintve az első tíz származási állampolgárság között találhatók a pakisztáni, az albán és a grúz állampolgárok.

A nemzetközi védelem iránti kérelmek legmagasabb száma 2018-ban EU+-ország és származási állampolgárság szerint

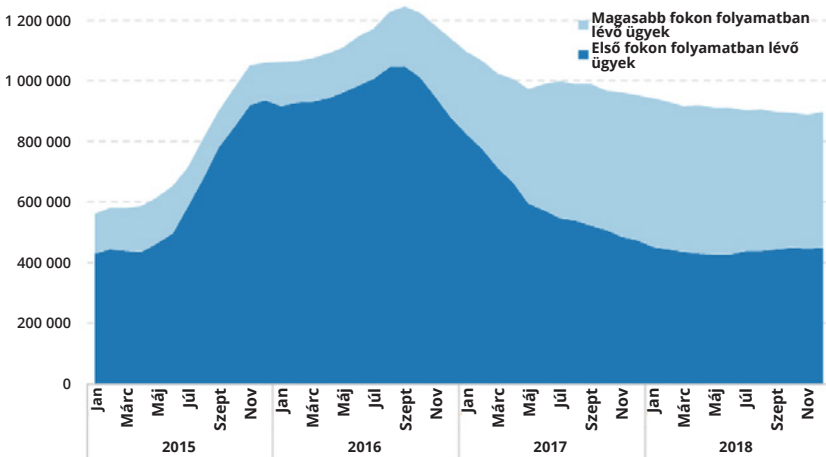
Forrás: Eurostat

2018-ban összesen körülbelül 57 390 kérelmet vontak vissza az EU+ országai-ban, mintegy feleannyit, mint 2017-ben. Az EU+-országokban benyújtott összes kérelemhez viszonyítva a visszavont kérelmek aránya 9%-kal alacsonyabb volt, mint az előző évben. Az EASO adatai szerint, és a korábbi évekhez hasonlóan, az EU+ országai-ban visszavont kérelmek-nek mintegy egyötöde hallgatólágos volt.

Ami a folyamatban lévő ügyeket illeti, 2018 végén hozzávetőleg 896 560 kérelem esetében nem született jogerős határozat az EU+-ban, ami 2017-hez képest 6%-os csökkenést jelentett.

A 2018 végén folyamatban lévő ügyek száma jóval magasabb volt, mint 2014 végén, azonban sorozatban második éve csökkenés volt megfigyelhető. Érdemes megjegyezni, hogy az első fokon folyamatban lévő ügyek száma gyakorlatilag megegyezett a másodfokon és magasabb fokon folyamatban lévő ügyek számával, mindegyik esetben körülbelül 448 000-rel volt egyenlő. Következésképpen 2018 végén úgy tűnt, hogy a nemzeti menekültügyi rendszerekre nehezedő nyomás egyenlően oszlott meg a menekültügyi hatóságok és az igazságszolgáltatási szervek között.

Az első fokon (sötétkék) és végső fokon (világoskék) folyamatban lévő ügyek 2015–2018 között

Forrás: az Eurostat, valamint az EASO korai előrejelző és készütségi rendszerének adatai.

A jogerős határozatra váró állampolgárok tekintetében az első öt hely változatlan maradt 2017-hez képest: **afgánok, szíriaiak, irakiak, nigériaik és pakisztániak**. Noha mindezen állampolgárságok esetében az ügyállomány csökkent, az EU+-ban lefolytatott ügyeknek még mindig több mint felét tették ki. Az egy évvel korábbihoz képest bekövetkezett kismértékű csökkenés ellenére 2018 végén továbbra is **Németország** volt az az ország, ahol minden fokon a legnagyobb volt a folyamatban lévő ügyek száma. Második EU+-orszádként továbbra is **Olaszországban** volt folyamatban a legtöbb ügy, az ügyállomány azonban csaknem egyharmadával csökkent 2017 végéhez képest.

Spanyolországban volt a legnagyobb mértékű a folyamatban lévő ügyek számának abszolút növekedése, számuk 2018 végére csaknem a kétszeresére, 79 000-re emelkedett. Jelentős abszolút

növekedés következett be Görögországban, ahol az ügyállomány meghaladta a 76 000-et. Franciaország szintén több folyamatban lévő ügyről számolt be, mint egy évvel korábban, az ügyek száma megközelítette az 53 000-et. Az EU+-országok csaknem felében ugyanakkor csökkent a folyamatban lévő ügyállomány. Hat országban több mint ezerrel csökkent az ügyek száma, ezenfelül négy országban (Németországban, Olaszországban, Ausztriában és Svédországban) több mint 10 000-rel lett kevesebb.

Úgy tűnik, hogy a folyamatban lévő ügyállomány alakulása összességében nagyon nagy mértékben összefüggött a menedékjog iránti új kérelmekkel. A folyamatban lévő ügyállomány a legnagyobb mértékben azokban az országokban esett vissza, ahol a legnagyobb mértékben csökkent a menedékjog iránti kérelmek száma 2018-ban. Ennek az ellenkezője is igaz volt: azokban az országokban,

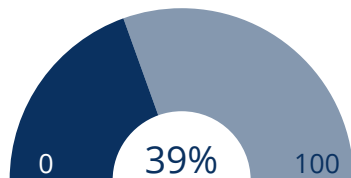
ahol a folyamatban lévő ügyállomány a legjelentősebb mértékben nőtt, a menedékjog iránti kérelmek számát illetően is hasonló mértékű növekedés volt megfigyelhető.

Az EU+-országok 601 525 elsőfokú határozatot hoztak 2018-ban, ami számottevő – 39%-os – növekedés 2017-hez képest. 2018-ban tehát összességében több kérelmet nyújtottak be az EU+-országokban, mint amennyi határozatot hoztak. A határozatok többsége (367 310, azaz 61%) elutasító volt, vagyis nem biztosított védelmet. Megközelítőleg 234 220 határozat volt kedvező; ezek többsége megadta a menekült jogállást (129 685, azaz az összes kedvező határozat 55%-a), a határozatok kisebb hányadában pedig biztosították a kiegészítő védelmet (63 100, azaz 27%), illetve a humanitárius védelmet (41 430, azaz 18%). Bár összességében kevesebb kedvező határozat született, az előző évhez képest a kedvező határozatok nagyobb hányada adott menekült jogállást. Ami az egyes országokban hozott elsőfokú határozatok mennyiségét illeti, a legtöbb határozatot **Németországban** (az összes határozat 30%-át), **Franciaországban** (az összes határozat 19%-át) és **Olaszországban** (az összes határozat 16%-át) hozták. Ez a három ország hozta együttesen az EU+-ban hozott összes határozat mintegy kétharmadát.

Az EU+-ban az elsőfokú határozatokban biztosított elismerési arány 2018-ban 39% volt, ez az előző évhez képest 7 százalékpontos csökkenést jelent. Ez a csökkenés elsősorban annak volt köszönhető, hogy több származási állampolgárság esetében visszaesett az elismerési arány, különösen azok esetében, amelyeknél magas volt a hozott határozatok száma. Az előző évhez képest alacsonyabb elismerési arányt a szómáliai, iráni, iraki, eritreai és szíriai kérelmezők esetében

jegyezték fel. Ezzel szemben növekvő tendenciáról számoltak be a venezuelai, a kínai, a salvadori és a törökországi kérelmezők esetében.

Az EU+-ban az elismerési arány a jemeni (89%), a szíriai (88%) és az eritreai kérelmezők (85%) esetében volt a legmagasabb, a moldovai (1%), az észak-macedóniai (2%) és a grúziai kérelmezők (5%) esetében pedig a legalacsonyabb.

Az EU+-ban az elsőfokú elismerési arány 2018-ban 39% volt, azaz 7%-kal csökkent az előző évhez képest. Bár összességében kevesebb kedvező határozat kiadására került sor, az előző évhez képest a kedvező határozatok nagyobb hányada biztosított menekült jogállást.

Az elismerési arány általában igen változó volt az EU+-országokban – az elismerési arányoknál vannak viszonylag alacsony és magas értékek is –, különösen az Afganisztánból, Iránból, Irakból és Törökországból érkező kérelmezők esetében. Az elismerési arányok szórása kisebb mértékű volt az Albániából,

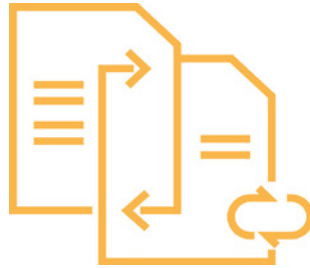
Bangladesből és Nigériából érkező kérelmezők, valamint az eritreai és szíriai kérelmezők esetében.

Az egyes állampolgárságok esetében az EU+-országokban az elismerési arányok szórása az összehangoltság bizonyos mértékű hiányára enged következtetni a döntéshozatali gyakorlatok tekintetében (a származási ország helyzetének eltérő értékelése, a jogi fogalmak eltérő értelmezése vagy a nemzeti ítélkezési gyakorlat miatt). Ez azonban azt is jelentheti, hogy – akár még ugyanabból a származási országból érkező kérelmezők körében is – az EU+-országok igen eltérő védelmi jogalapon fogadják be a személyeket, például az etnikai kisebbségek, egy ország bizonyos régióiból érkező emberek vagy a kísértő nélküli gyermek kérelmezők esetében.

A nemzetközi védelem iránti kérelem első fokon történő vizsgálatát illetően a tagállamok az európai menekültügyi jogszabályok által előírányzott alapelvek és garanciák keretein belül különleges eljárásokat, például gyorsított, határon folytatott vagy elsőbbségi eljárásokat alkalmazhatnak. Noha az EU+-ban a gyorsított vagy a határon folytatott eljárás alkalmazásával hozott elsőfokú határozatok többsége jóval magasabb arányban eredményezi a kérelem elutasítását, mint a rendes eljárások keretében hozott határozatok esetében, vannak olyan esetek, amelyekben különleges eljárások alkalmazásával biztosítanak nemzetközi védelmet. Az EASO korai előrejelző és készségségi rendszere keretében megosztott adatok szerint a gyorsított eljárásban hozott elsőfokú határozatok esetében az elismerési arány 11% volt, míg a határon folytatott eljárás alkalmazásával hozott határozatok esetében 12%.

Ami a fellebbezés vagy felülvizsgálat keretében hozott határozatokat illeti,

2018-ban az EU+ országai 314 915 határozatot hoztak másodfokon vagy magasabb fokon, ami 9%-os növekedés 2017-hez képest. Ezenfelül 2018-ban a jogerős határozatok nagyobb hányada biztosított valamilyen formájú védelmet: a végső fokon hozott határozatok elismerési aránya 37% volt, szemben a 2017. évi 33%-kal. 2018-ban a jogerős határozatok háromnegyede három EU+-országban született: Németországban, Franciaországban és Olaszországban. Fontos fejlemény volt a nyugat-afrikai országokból, például Gambiából, Elefántcsontpartról, Nigériából és Szenegalból érkező kérelmezők részére kiadott jogerős határozatok számának drasztikus növekedése.

Az EASO adatai alapján a dublini rendszer 2018. évi működését illetően számos olyan fejlemény észlelhető, amely a dublini kérelmek tárgyában hozott határozatok számának 5%-os általános csökkenését mutatja. A 28 EU+-ország emellett rendszeresen osztott meg adatokat a 2018. évi kimenő dublini kérelmekkel kapcsolatban hozzájuk érkező határozatokról. Az Egyesült Királyság a 2018 augusztusától decemberéig terjedő időszakra vonatkozóan közölt adatokat. Az EU+ 28 országa 138 445 határozatot kapott kimenő dublini kérelmekkel kapcsolatban, az Egyesült Királyság részleges jelentésének figyelembevételével ez a szám 139 984-re emelkedik. 2018-ban a menedékjog iránti kérelmek esetében hozott dublini határozatok

aránya 23% volt, ami 2017-hez képest kismértékű növekedést jelent. Ez arra utalhat, hogy a nemzetközi védelmet kérők jelentős száma továbbutazott az EU+-országokban. A dublini kérelmekkel kapcsolatban **Németországhoz** és **Franciaországhoz** érkezett a legtöbb határozat, ezeknek az aránya 37%-nak, illetve 29%-nak felelt meg. 2018-ban a következő országokhoz érkezett legnagyobb számban megkeresés: **Hollandia, Belgium, Ausztria, Olaszország, Svájc és Görögország**. A 2017-hez képest bekövetkezett legjelentősebb változások között szerepelt a **Görögország** és **Spanyolország** által hozott dublini határozatok számának jelentős növekedése. Csökkent ugyanakkor azoknak az ügyeknek a száma, amelyekben a mérlegelési záradékot alkalmazták Görögországgal szemben. Ez a csökkenés azonban nagyon alacsony mértékű volt a görög határozatok számának növekedéséhez viszonyítva.

2018-ban a dublini kérelmekkel kapcsolatos határozatok elfogadási aránya összesen 67% volt, 8 százalékponttal kevesebb 2017-hez képest, míg az elfogadási arányok továbbra is szórást mutattak az egyes országok között. 2018-ban a dublini határozatok többsége afganisztáni állampolgárokat (az összes határozat 9%-a), nigériai állampolgárokat (8%), iraki állampolgárokat (6%) és szíriai állampolgárokat (6%) érintett. A dublini rendelet 17. cikkének (1) bekezdésére – az úgynevezett mérlegelési vagy szuverenitási záradékra – több mint 12 300 alkalommal hivatkoztak 2018-ban; az összes ügy csaknem kétharmadában a mérlegelési záradékot Németországban alkalmazták.

A 17. cikk (1) bekezdésére hivatkozó ügyek kétötödében Olaszországot nevezték meg azon partnerországgént,

amelyhez kérelmet lehetett intézni, az ügyek 22%-a Görögországot, az ügyek 9%-a pedig Magyarországot nevezte meg. 2018-ban a jelentést tevő országok több mint 28 000 átadást hajtottak végre. Ami azt a 26 EU+-országot illeti, amelyek 2017-ben és 2018-ban is rendszeresen jelentést tettek, a végrehajtott átadások teljes száma megközelítőleg 5%-kal emelkedett. 2018-ban az átadásoknak csaknem egyharmadát **Németországban** hajtották végre, míg ezek száma **Görögországban** és **Franciaországban** is jelentős volt. Az átadott személyek több mint fele **Németországba** és **Olaszországba** került. Jelentős számú átadott személyt fogadott **Franciaország, Svédország, az Egyesült Királyság, Spanyolország** és **Svájc**.

Az EU+-országokban a dublini eljárásokkal kapcsolatos főbb fejlemények általában összefüggést mutattak a következőkkel: a feldolgozandó ügyek mennyisége; a több EU+-országban végrehajtott jelentős szervezeti változások; a gyermek mindenek felett álló érdekének értékelése a dublini eljárások összefüggésében; a kérelmezők átvétele és visszavétele iránt több EU+-ország által Görögországhoz benyújtott kérelmek újbóli elbírálása; a több EU+-ország között létrejött, a dublini eljárások felgyorsítását és az átadási lehetőségek javítását szolgáló kétoldalú megállapodások; valamint azok az intézkedések, amelyek a dublini eljárások kapcsán a kiszolgáltatók helyzetben lévő kérelmezők és különleges igényeik pontos és időben történő meghatározását hivatottak biztosítani. 2016-hoz és 2017-hez hasonlóan folytatódott 2018-ban a dublini rendszer keretében Magyarországnak történő átadások (teljes vagy részleges) felfüggesztése.

Fontos tagállami szintű fejlemények

Több EU+-ország **módosította** a nemzetközi védelemre vonatkozó **jogszabályait**. Ausztriában, Belgiumban, Franciaországban, Magyarországon, Olaszországban és Szlovákiában például jelentős változások következtek be, míg más országok is módosították a menekültügyhöz kapcsolódó különböző területekre vonatkozó jogszabályait. Az EU+-országok a nemzeti menekültügyi rendszerük integritását szem előtt tartva 2018-ban olyan szakpolitikákat és gyakorlatokat vezettek be, amelyekkel gyorsan azonosíthatók a védelem iránti megalapozatlan kérelmek, valamint biztosítható, hogy ilyen kérelmekre ne pazaroljanak pénzügyi, illetve emberi erőforrásokat és időt.

Az említett **intézkedések** keretében arra törekedtek, hogy a lehető leghamarabb megállapítsák a kérelmezők személyazonosságát, többek között életkorukat, származási országukat és az utazási útvonalukat; felmérjék az esetleges biztonsági problémákat; jobban értékeljék a kérelmezők állításainak hitelességét; valamint megállapítsák, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személyek még mindig védelemre szorulnak-e. A folyamat egyes szakaszaiban a nemzetközi védelmet kérő és nemzetközi védelemben részesülő személyek jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos tájékoztatásának javítása szintén azt célozta, hogy megakadályozhatók legyenek a menekültügyi eljárással kapcsolatos, nem szándékos visszaélések.

A menekültügyi rendszerek **hatékonyságának javítása** érdekében az EU+-országok által indított kezdeményezések a következőkre irányultak: az eljárások átszervezése annak érdekében, hogy optimalizálható legyen a rendelkezésre álló erőforrások elosztása és felhasználása; a kérelmezőktől történő információgyűjtés középpontba állítása a folyamat korai szakaszában; a digitalizáció és az új technológiák alkalmazása; valamint

a kérelmek felgyorsításának prioritásként kezelése. Végezetül, 2018-ban a menekültügyi rendszerek jobb működésének fenntartására irányuló erőfeszítések között – az EU+ országokon belüli meglévő igényektől függően – a munkatársak képzése, a meglévő útmutatók felülvizsgálata, valamint a védelem iránti kérelmekre vonatkozó döntéshozatalhoz kapcsolódó minőségellenőrzési rendszerek és támogatási eszközök bevezetése szerepelt.

Az EASO 2018-ban a tagállamok közötti gyakorlati együttműködés előmozdításával, illetve a túlterhelt menekültügyi és befogadási rendszert működtető országok támogatásával folytatta feladatának teljesítését.

Az EASO 2018-ban ugyanakkor a tagállamok közötti gyakorlati együttműködés előmozdításával, illetve a túlterhelt menekültügyi és befogadási rendszert működtető országok, illetve a túlterhelt menekültügyi és befogadási rendszert működtető országok, vagyis Bulgária (a különleges támogatási terv végrehajtási országa), valamint Ciprus, Olaszország és Görögország támogatásával folytatta feladatának teljesítését. Ezt a támogatást az egyes országok igényeihez igazították, és többek között a kérelmezők tájékoztatása

során történő segítségnyújtásra; a regisztrációk, valamint az átvétel és a visszavétel iránti dublini kérelmek kezelése; a származásiország-információkkal kapcsolatos tevékenységek szervezésére; a befogadási kapacitás – különösen a kísérő nélküli kiskorúak befogadási kapacitásának – javítására; a menekültügyi eljárás, a befogadás támogatására

és a KEMR megvalósítása során történő kapacitásépítésre, továbbá az ügyműködés kezelésének támogatására terjedt ki. Az EASO a civil társadalommal folytatott párbeszédét is javította azáltal, hogy az érdeklődésre számot tartó fontosabb területekre vonatkozó tematikus találkozókat szervezett.

A KEMR működése

2018-ban az EU+ országok számos változást vezettek be a menekültügyi eljárás első szakaszaiban azzal a céllal, hogy a lehető legkorábbi fázisában a lehető legtöbb információt szerezzék még a kérelmezőktől.

Jelentős fejleményekről számoltak be a közös európai menekültügyi rendszer főbb tematikus területein:

Ami az eljáráshoz való hozzáférést illeti, 2018-ban általános tendenciaként az EU+ országok számos változást vezettek be az eljárás első szakaszaiban azzal a céllal, hogy mielőbb a lehető legtöbb információt szerezzék még a kérelmezőktől. E változások többek között a következőket érintették: érkezési központok létrehozása; új technológiák bevezetése a kérelmezők jobb azonosítása érdekében, valamint a kérelmezők kötelezettségeinek bővítése annak érdekében, hogy együttműködjenek a hatóságokkal és az eljárás korai fázisában átadják a szükséges dokumentációt. Ezenfelül több tájékoztatást biztosítottak a kérelmezőknek, többek között az önkéntes hazatéréssel kapcsolatban. A Földközi-tengeren megmentett migránsok partra szállítását érintő vita ugyanakkor alapvető kérdéseket vetett fel a tengeren megmentett személyek eljáráshoz való biztonságos és tényleges hozzáféréseire vonatkozó, rendszerszintű uniós megközelítéssel kapcsolatban. A civil társadalmi szereplők számos EU+ országban általában különböző aggodalmakat vetettek fel a területre való tényleges bejutással és a menekültügyi eljáráshoz való hozzáféréssel

kapcsolatban, ideértve azt, hogy a határon előfordulnak visszafordítások, illetve gyakorlati akadályok merülnek fel az eljáráshoz való tényleges és észszerű időn belüli hozzáférés területén.

A nemzetközi védelmet kérelmező személyeknek tájékoztatásra van szükségük annak megértéséhez, hogy Európába érkezéskor milyen erőforrások állnak rendelkezésre a védelmi igényeik és a személyes körülményeik elbírálásához. 2018-ban az EU+ országok nemzeti közigazgatási szervei és civil társadalmi is folytatták arra irányuló törekvéseiket, hogy pontos és átfogó tájékoztatást adjanak a nemzetközi védelmet kérő személyeknek. Ezenfelül az EU+ országok által adott tájékoztatás kiegészült a védelem tartalmára, valamint az integrációra vonatkozó jogokkal és kötelezettségekkel, többek között a menekült jogállást vagy kiegészítő védelmet kérelmező, illetve ebben részesülő személyeknek a fogadó országokban szervezett felkészítő képzésekkel. A kísérő nélküli kiskorúak tájékoztatáshoz való hozzáférése kiemelt prioritás maradt az EU+ egészében, ugyanakkor 2018-ban fokozódott a hozzáférhetőség javítását célzó új médiaeszközök és technológiák alkalmazása.

A jogi segítségnyújtás és képviselői szintén szükséges feltétele annak, hogy a kérelmezők ténylegesen hozzáférjenek a menekültügyi eljáráshoz. 2018-ban az EU+ országok által a jogi segítségnyújtás és képviselői területén bevezetett változások a segítségnyújtásnak a menekültügyi eljárás különböző szakaszaira történő kiterjesztését, valamint időnként a jogi szolgáltatások nyújtásában részt vevő szereplők megváltoztatását

érintették. A hatóságok által végrehajtott kezdeményezésekkel összefüggésben a civil társadalmi szereplők, különösen az operatív tapasztalattal rendelkező szervezetek szintén szerepet játszottak a meglévő kihívások és korlátozások meghatározásában.

Az eredményes tolmácsolás a kérelmező és a hatóságok közötti kommunikáció nélkülözhetetlen feltétele a menekültügyi eljárás valamennyi szakaszában, az eljáráshoz való hozzáféréstől a kérelmezési, a vizsgálati és a fellebbezési szakaszig. Annak ellenére, hogy 2018-ban a kérelmek száma csökkent, a kérelmezők nyelvi sokszínűsége csaknem változatlan szinten maradt 2017-hez képest, ami a tolmácsolást kiemelt eljárási igénnyé tette.

A nemzeti jogi és szakpolitikai keretek összességében többnyire stabilak maradtak a tolmácsolás tekintetében, kisebb változások történtek, amelyek a tolmácsolás eljárási vonatkozásainak egyértelművé tételét célozták. Az EU+ országokban ezen a területen időnként meghatározott kihívások többek között a következők voltak: a menekültügyi eljárás bizonyos szakaszaiban rendelkezésre álló emberi erőforrások hiánya, valamint a folyamatban részt vevő tolmácsok nem megfelelő képesítése.

A nemzetközi védelem iránti kérelem elsőfokú vizsgálatát illetően a tagállamok különleges eljárásokat, például gyorsított, határovezeti vagy elsőbbségi eljárást alkalmazhatnak, ha továbbra is az európai menekültügyi jogszabályok által előírt alapelvek és garanciák szerint járnak el. **Olaszországban** az úgynevezett bevándorlási és biztonsági rendelet a család kérelmek elkerülése és a feldolgozási idő csökkentése érdekében egyszerűsítette és felgyorsította a kérelmek vizsgálatára szolgáló eljárásokat. Az EU-Törökország nyilatkozat

végrehajtása keretében 2018-ban folytatódott a határon lefolytatott gyorsított eljárás **görögországi** végrehajtása, amelyet a Lesbosz, Hiosz, Számosz, Lérosz és Kosz szigetén nemzetközi védelmet kérelmező személyeknél alkalmaztak.

Franciaországban megváltoztatták többek között a gyorsított eljárásoknál alkalmazott határidőket. Ami az elfogadható eljárási eljárásokat illeti, számos EU+ országban részletesebben kidolgozták az elfogadhatatlanság feltételeit, miközben a biztonságos országok elvét rendszeresen alkalmazták, és több ország felülvizsgálta és módosította a biztonságos származási országokat tartalmazó jegyzékét.

2018-ban az első fokon folytatott rendes eljárásokat meghatározó nemzeti szintű rendelkezések viszonylag stabilak maradtak az EU+ országokban. Az **eljáráshoz való hozzáférést** vagy a **különleges eljárásokat** érintő jelentős jogalkotási és szakpolitikai változások hatással voltak például erre az aspektusra is, de az országok általában nem számoltak be olyan jelentős változásokról, amelyek a rendes eljárásokra vonatkozó jogszabályok, szakpolitikák és gyakorlatok teljes felülvizsgálatát eredményezték volna. Az elfogadott módosítások elsősorban az egész folyamat hatékonyabbá tételét célozták, ahogyan a 2017-re vonatkozó éves jelentés is beszámol erről.

A tolmácsolás mint eljárási igény

2018-ban a kérelmezők nyelvi sokszínűsége csaknem változatlan szinten maradt 2017-hez képest, ami a tolmácsolást kiemelt eljárási igénnyé tette.

A végrehajtott módosítások a menekültügyi eljárás esetében alkalmazandó határidők felülvizsgálatát; a kérelmek elektronikus kezelésére szolgáló új technológiák bevezetését; a kérelmek személyes hatályának megváltoztatását; az első fokon biztosított jogi segítségnyújtás rendelkezésre állását; a különböző elsőfokú hatóságok közötti kiterjesztett együttműködést és kommunikációt; a kizárási okok körének megváltoztatását, valamint az elsőfokú döntéshozatali folyamatban részt vevő munkatársaknak nyújtott folyamatos támogatást és útmutatást érintették.

A befogadás területén 2018-ban az EU+ országokban bekövetkezett fejlemények a befogadási rendszereknek – többek között az újraelosztási és elhelyezési rendszereknek és a befogadó intézmények változó típusainak – a kérelmek alakulásához igazodó általános szervezését érintették. Míg egyes országok jelentősen csökkentették befogadási kapacitásukat, más országoknak továbbra is erőfeszítéseket kellett tenniük annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló helyek száma igazodjon a nemzeti szinten benyújtott kérelmek számának növekedéséhez. A befogadás megszervezése az EU+ országokban létrehozott egyre több érkezési központ révén jelentősen átalakult. Számos kezdeményezés irányult a befogadási feltételek minőségének javítására is: a különböző érdekelt felek közötti jobb koordináció kialakítására, nyomomkövetési eszközök létrehozására, a létesítmények karbantartásának biztosítására.

Sok állam annak biztosítására helyezte az elsődleges hangsúlyt, hogy a befogadó intézményekben ne legyenek biztonság vagy konfliktust érintő aggodalmak. Ezt különféleképpen kezelték, többek között módosították a belső szabályokat és külön befogadó intézményeket hoztak létre azon kérelmezők számára,

akik nem tartják be a befogadási rendszerek meglévő szabályait. A bíróságok különösen aktívak voltak a kérelmezők befogadási jogainak – például a lényeges befogadási feltételekre való jogosultság időtartamára vagy a mozgás szabadságára vonatkozó jogaik – alakításában. Intézkedéseket hoztak annak érdekében, hogy a jó eséllyel védelemben részesülő kérelmezők könnyebben beléphessenek a munkaerőpiacra, míg a nyelvtanfolyamok és a társadalmi orientációs tanfolyamok egyes esetekben a kérelmezők számára is kötelezővé váltak.

Az őrizet területén számos EU+ országban új jogszabályokat, módosításokat, illetve kormányzati utasításokat vezettek be a menekültügyi és a visszaküldési eljárás összefüggésében az őrizet indokainak és az őrizet alternatíváinak részletesebb meghatározása, illetve kidolgozása érdekében, például oly módon, hogy még egyértelműbbé tették, hogy mi jelent potenciális veszélyt a közrendre, illetve mi jelent szökési kockázatot. Ezenfelül intézkedéseket hoztak annak érdekében, hogy szigorítsák a kiszolgáltatott fogvatartottak támogatását és fokozzák az őrizet átláthatóságát. 2017-hez hasonlóan 2018 folyamán a különböző EU+ országokban új jogi rendelkezések léptek hatályba, amelyek korlátozták a befogadóállomásokon tartózkodó személyek szabad mozgását vagy tartózkodását. Az őrizet területén bevezetett további változások az alkalmazott határidőkre és az őrizeti kapacitás növelésére összpontosítottak. Számos ország civil társadalmi szereplői aggodalmakat juttattak kifejezésre azzal kapcsolatban, hogy a menedékkérők őrizete és az őrizeti eljáráson belüli biztosítékok tekintetében helytelenül hajtják végre a menekültügyi uniós jogszabályokat.

Ami a másodfokon folytatott eljárásokat illeti, az EU+ országokban a jogalkotási,

a szakpolitikai és a gyakorlati keretrendszerek viszonylag stabilak maradtak 2018 folyamán, többnyire kisebb módosításokat érintettek. Úgy tűnik azonban, hogy a másodfokon folytatott menekültügyi eljárásokban részt vevő bíróságok egyre nagyobb hatást fejtenek ki. Mivel az elmúlt évben számos kérelem került át másodfokra, a bíróságoknak és a törvényszékeknek több lehetőségük volt arra, hogy egyértelműsítő határozatokat hozzanak, és tovább alakítsák a menekültügyi eljárás más területeit.

Konkréten: az európai, illetve a nemzeti bíróságok határozatai nyomán több EU+ ország számolt be a jogszabályok, a szakpolitikák és a gyakorlatok változásáról. Az e területen bekövetkezett fejlemények többek között az alkalmazandó határidők változását, az ingyenes jogi segítségnyújtást és a másodfokú határozat meghozataláig a „maradáshoz való jogot” érintették.

Mivel 2018-ban számos kérelem került át másodfokra, a bíróságoknak több lehetőségük volt arra, hogy egyértelműsítő határozatokat hozzanak, és tovább alakítsák a menekültügyi eljárások során felmerült igények más területeit.

A származásiország-információk előállítása tekintetében 2018-ban az EU+ országok tovább szigorították az előírásokat és tovább tökéletesítették a származásiország-információs termékeik minőségbiztosítását. Az EU+ országok sokféle rendszeres kiadványt és új kiadványt készítettek és osztottak meg, közülük sokat az EASO származásiország-információkat tartalmazó portálján. Ezek a származásiország-információkat tartalmazó kiadványok gyakran az EU+ országok által harmadik országokban folytatott tényfeltáró misszióin alapulnak. Általános tendenciaként a számos, származásiország-információkkal foglalkozó egység folytatta együttműködését az EASO-val és más országbeli partnereivel, többek között az EASO származásiország-információkkal foglalkozó hálózati keretében.

Az uniós menekültügyi acquis tartalmazza a támogatásnyújtás megállapítására vonatkozó szabályokat azon kérelmezők esetében, akiknek (különösen kényszerű, erőszak vagy a pszichológiai, fizikai vagy szexuális erőszak bármilyen egyéb formája miatt) különleges eljárási garanciákra van szükségük. Az egyik legfontosabb csoportba tartoznak a kísérő nélküli kiskorúak, akik felelős felnőtt gondviselése nélkül igényelnek védelmet. A kísérő nélküli kiskorúak megjelenése több fejleményt is elindított az EU+ országokban. Ezek többek között a következők voltak: a kísérő nélküli kiskorúak befogadásához kapcsolódó kapacitás kiigazítása a releváns áramlásoktól függően, illetve a szakosított befogadó létesítmények javítása; a gondozás javítása többek között a nemzeti hatóságok és a nonprofit szektor közötti együttműködéssel; a családi gondozás minőségére és mennyiségére irányuló további beruházások; a kiskorúak korai azonosítását, valamint a kiskorúak

jólétének és szociális fejlődésének biztosítását célzó intézkedések bevezetése; új technológiák alkalmazása az életkor megállapításához, valamint a kísérő nélküli kiskorúakkal foglalkozó munkatársak szaktudásának javítását célzó erőfeszítések. Hasonlóképpen, a speciális befogadó intézmények és szolgálatok voltak az egyéb kiszolgáltató helyzetben lévő csoportokat érintő fejlemények középpontjában is, mivel a felismerés és átirányítás céljából számos országban speciális intézményeket, illetve mechanizmusokat hoztak létre. Számos országban a civil társadalmi szereplők aggodalmakat juttattak kifejezésre a kiszolgáltató személyek befogadási feltételeinek megfelelőségével, valamint a módszeres és személyre szabott segítségnyújtás hiányosságaival kapcsolatban.

A jogállásukhoz kapcsolódóan különböző jogokat és kedvezményeket élvezhetnek azok a személyek, akiket egy EU+ országban a nemzetközi védelem valamilyen formájában részesítettek. A nemzetközi védelemben részesülő személyek számára biztosított egyedi jogokat általában a nemzeti jogszabályok és szakpolitikák határozzák meg. Az EU+ országokban a védelem tartalmát érintő jogalkotási, szakpolitikai és gyakorlati változások 2018-ban jellemzően a nemzetközi védelemben részesülő személyeket érintették, de – az egyes országok háttérétől függően – harmadik országbeli állampolgárok nagyobb csoportjait, illetve migráns háttérű személyeket is érintettek.

Az EU+-ban érvényesülő általános tendenciák nehezen határozhatók meg, mivel a fejleményeket a nemzetközi védelemben részesülő személyek konkrét profilja és a migráció nemzeti körülmények közötti általános jellemzői befolyásolták. Úgy tűnt, két olyan terület rajzolódott ki, amely köré számos változás összpontosult: a védelmi jogállások rendszeres felülvizsgálata, valamint a foglalkoztatás területéhez kapcsolódó nyelvtanfolyamok és társadalmi-kulturális tanfolyamok.

Ami a visszaküldéseket illeti, az EU+ országok 2018-ban továbbra is küzdöttek azért, hogy ténylegesen visszaküldjék azokat, akiknek a menedéjog iránti kérelmét elutasították; ez a tény tükröződött a tényleges visszaküldések összességében viszonylag alacsony arányában. A Frontex a 2019-re vonatkozó éves közléseiben jelezte, hogy 2018-ban a tényleges visszaküldések száma ismét elmaradt a tagállamok által a migránsok visszaküldése céljából kiadott határozatok számától. Ebben az összefüggésben az EU+ országokban bevezetett jogszabályváltozások a korábbi kérelmezők visszaküldésének oly módon történő megkönnyítésére helyezték a hangsúlyt, hogy egyes, gyorsított vagy különleges eljárás alá vont kérelmezői profilok esetében megszüntették a fellebbezések automatikus halasztó hatályát, vagy intézkedéseket hoztak annak biztosítása érdekében, hogy a szükséges úti okmányok rendelkezésre álljanak, amennyiben azok szükségesek a visszaküldéshez.

Kapcsolatba szeretne lépni az EU-val?

Személyesen

Az Európai Unió területén több Europe Direct információs központ is működik. Keresse meg az Önhöz legközelebb eső központot: https://europa.eu/european-union/contact_hu

Telefonon vagy e-mailben

A Europe Direct központok feladata, hogy megválaszolják a polgárok Európai Unióval kapcsolatos kérdéseit. Vegye igénybe a szolgáltatást

- az ingyenesen hívható telefonszámon: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bizonyos szolgáltatók számíthatnak fel díjat a hívásért),
- a rendes díjszabású telefonszámon: (+32 2) 29-99-696, vagy
- e-mailen: https://europa.eu/european-union/contact_hu

Információkat keres az EU-ról?

Online

Az EUROPA portál tájékoztatással szolgál az Európai Unióról az EU összes hivatalos nyelvén: https://europa.eu/european-union/index_hu

Uniós kiadványok

A következő címen uniós kiadványok tölthetők le/rendelhetők meg díjmentesen/fizetés ellenében: <https://publications.europa.eu/hu/publications>. Ha bizonyos ingyenes kiadványokból több példányra van szüksége, rendeljen a Europe Direct központtól vagy hazájának helyi információs központjától (lásd: https://europa.eu/european-union/contact_hu).

Uniós jogszabályok és kapcsolódó dokumentumok

Az EUR-Lex portálról bármelyik hivatalos nyelven letölthetők az EU jogi tartalmai és az 1952-től megjelenő jogszabályai: <http://eur-lex.europa.eu>

Az EU által gondozott nyílt hozzáférésű adatok

A nyílt hozzáférésű adatok európai uniós portálja (<http://data.europa.eu/euodp/hu>) uniós adatkészletekhez biztosít hozzáférést. Az adatok kereskedelmi és nem kereskedelmi célból egyaránt díjmentesen letölthetők és felhasználhatók.

BZ-02-19-250-HU-C

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

ISBN 978-92-9476-746-2
doi:10.2847/850203